

VAN DE REDACTIE.

OP DE VERLANGLIJST. — Pakken, stapels, bergen boeken liggen op onze redactie-tafel. En toch wachten wij nog altijd op nieuwe werken, die ons inderdaad nog ontbreken, waarvoor, naar wij meenen, belangstelling zou wezen in ruimen kring. Tot die boeken op onze verlanglijst behoort eene goede, rijk geïllustreerde Tooneelgeschiedenis. Er werd er ons een beloofd. In het orgaan van *Het Nederlandsch Tooneelverbond* vindt men (no. van 10 Maart 1900) vermeld dat „de zeer gunstig bekende firma J. B. Wolters te Groningen het voornemen heeft te doen verschijnen eene *Geschiedenis van het Drama en van het Tooneel in Nederland*, samen te stellen door Dr. J. A. Worp en te illustreeren onder toezicht van den heer J. H. W. Unger, den kundigen Rotterdamschen archivaris.” Het werk zou niet alleen bevatten een overzicht van de geschiedenis der dramatische letterkunde in Nederland, van de middeleeuwen tot heden, maar ook beschrijvingen der wijze van opvoering en een verhaal van de lotgevallen onzer schouwburgen en voornamen tooneelspelers.

Wij ontvingen proefbladen van dit werk, die er keurig uitzagen. Maar verder hebben wij tot heden niets van het plan vernomen.

Het boek zou moeten verschijnen in twee deelen, elk van ongeveer 400 bladzijden druks en de prijs zou bij intekening f 50.— bedragen. Is dat te duur voor Nederland, waar't heelemaal niet onwaarschijnlijk is dat werken, die noodig zijn, niet het licht zien, omdat het publiek, dat ze betalen kan, er geen belang in stelt en het publiek, dat er belang in stelt, ze niet kan betalen? Is er niet te rekenen op subsidie van de *Leidsche Maatschappij voor Letterkunde* of een *Historisch Genootschap* om tot een goedkoopere uitgave te komen? Of, komt het werk er toch misschien? Laat ons dit laatste hopen. Maar dan . . . dan is het te duur. Wij hebben behoefte aan een goed geïllustreerde Tooneelgeschiedenis, waarin niet in hoofdzaak wordt gehandeld over de dramatische letterkunde, want daarover vindt men in de bestaande studieboeken en monografieën genoeg; maar wij moeten

hebben eene geschiedenis van het tooneel en de *mise-en-scène*, de tooneelspelers en hunne verhouding tot het publiek, de schouwburgen en de reizende gezelschappen.

Het boek van Ferd. von Hellwald, dat te Rotterdam verscheen bij Van Hengel en Eeltjes, telt maar een negental vellen druks en bevat geen enkel prentje. Ook is het meer dan vijf-en-twintig jaar oud. Wanneer een tooneelkunstenaar zoo lang werkzaam is geweest, roept hij vrienden en belangstellenden bij elkaar en wordt voor hem een eereavond gegeven. Hij jubileert dan; maar een boek over het tooneel jubileert dan niet. Het is vergeten, moeilijk verkrijgbaar, verouderd. Daarbij, het boekje van den zeer verdienstelijken von Hellwald is niet meer dan een schets. Het was den schrijver „vorläufig nur darum zu thun, den Weg anzudeuten, auf dem fernerhin vorgegangen werden möge, also gewissermassen den zukünftigen Bearbeitern der niederländischen Theatergeschichte einen Leitfaden an die hand zu geben.” Wij moeten hem zeer erkentelijk zijn voor hetgeen hij schonk en bovendien nog voor zijne goede bedoelingen. Maar het doolhof, waarin de bescheiden liggen, waarmede een schrijver zoo'n tooneelgeschiedenis kan samenstellen, schijnt door een Minotaurus te worden bewaakt en geen moedig vaderlander wil de grot in, zelfs niet met het helpende, ofschoon erg dunne draadje van den heer von Hellwald. Misschien gaat dr. Worp!

Wij hebben monografieën. De heer C. N. Wijbrands gaf ons *Het Amsterdamsche Tooneel van 1617—1772* en de Faculteit van bespiegelende Wijsbegeerte en fraaie Letteren der Leidsche hoogeschool gaf den heer Wijbrands een gouden médaille, waarna de heer J. L. Beijers te Utrecht aan zijn werk de zeer verdiende publiciteit verleende (1873). In dit boek vindt men prachtige bouwstoffen . . . maar voor eene vaderlandsche tooneelgeschiedenis niet veel, omdat het behandelde tijdvak maar kort is.

De heer P. Haverkorn van Rijsewijk schreef 1882 eene zeer goed gedocumenteerde historie van *De oude Rotterdamsche Schouwburg*. Hij begint met 1628 en laat ons los met het eind van de eeuw, die wij gisteren nog